

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 8, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 36

Penktadienis, Rugsėjis (September) 20, 1963, Toronto, Ontario

M E T A I XXXII

Baltųjų Rasistų Bomba Birminghame Bažnyčioje 4 Užmušė ir 24 Sužeidė

BIRMINGHAM, ALA. — Rasistų siautėjimas prieš integraciją pasiekė dar negirdėtą žiaurumą. Jie papildė dar negirdėtą nusikaltimą prieš žmoniškumą. Tik įsivaizduokit: jie įmetė dinamito bombą į žmonių pilną bažnyčią ir 4 vaikus užmušė ir 24 asmenis sužeidė. 13 iš jų kritiškai.

Du negrai, vienas 13 metų berniukas, buvo nušauti. Trys kiti asmenys buvo sužeisti.

Negrą berniuką nušovė du baltieji jaunuoliai, pasiviję jį ant motorinio skuterio. Kitą negrą, 16 metų amžiaus jaunuolį, nušovė policininkai. Jie tai padarę netikėtai, nes jie šovę virš galvos, norėdami tik pabauginti jį. Jis mėtęs akmenis į jų automobilį.

Policija sako, kad dinamito bomba, kuri bažnyčioje 4 užmušė ir 24 sužeidė, susidėjo iš 10 dinamito lazdelių. Bomba vienai mergaitei nutraukė galvą. Užmuštieji buvo nuo 11 iki 14 metų amžiaus. Bombardavimas įvyko sekmadieninės mokyklos metu.

Rasistas gubernatorius Wallace atsiuntė 300 valstijos trūperių, bijodamas, kad gali prasidėti kovos tarp negrų ir rasistų. Bet jis pats yra daugiausiai atsakomingas už atakas ant negrų, nes jis yra atakliausias integracijos priešas. Jis daugiausia sukurstė rasistus.

Nuo pabaigos praėjusio karo, čia įvyko 50 bombardavimų. Nei vieno kaltininkai nebuvo išaiškinti. Abejojama, kad ir dabar bus surasti kaltininkai, nors pats gubernatorius Wallace paskyrė, miesto viršininkų raginamas, \$5,000 už informaciją, kuri vestų prie kaltininkų arešto ir nuteisimo.

Rev. Martin Luther King, vienas iš negrų lyderių, savo telegramoj prezidentui Kennedžiui sako, kad jis vyks į Birminghamą ir prašys negrus nekviesti baltiesiems, bet to neuztenka. Vyriausybė turi taip pat daryti žygius, kurie atsteigtų negrų pasitikėjimą autoritetais, nes jeigu to nebus padaryta, tai sunku bus negrams susikontroliuoti aktyvaus tokių žiaurių užpuolimą.

PARYŽIUS. — Francijos komunistai reikalauja, kad valdžia užgirtų Maskvos sutartį

Bostoniečiai Galvės ežere smagiai pasivažinėjo kateriu. Tikrai puiki viešnagė istoriniuose Trakuose!

TSRS Perka Kviečių Už \$500,000,000

OTTAWA. — Kanada ir Tarybų Sąjunga pasirašė sutartį, pagal kurią Tarybų Sąjunga perka Kanadoje kviečių ir miltų už \$500,000,000 nuo dabar iki ateinančių metų rugpiučio 1.

Šis kviečių pardavimas yra didžiausias Kanados istorijoje. Tarybų Sąjunga perka už \$33,000,000 kviečių ir miltų, kurie bus pasiųsti tiesiai į Kubą. Užmoka grynais pinigais. Sako, kad JAV žinojo apie šias derybas ir nerodė jokio pasipriešinimo.

Ši sutartis bus labai didelė paspartis ne tik Kanados fermeriams, bet ir bendrai visiems kanadiečiams. Ji padės subalansuoti biudžetą.

RAGINA AMERIKA SUSITAIKYTI SU KUBA

MASKVA. — Laikraštis "Pravda" savo vedamajame ragina Jungtines Valstijas atstatyti diplomatinis santykius su Kuba. Girdi, santykių atstatymas labai daug pasitarnautų tarptautinėms įtampos mažinimui, taikos reikalui.

Kaip praeitais metais visas pasaulis sveikino protingal išspręstą krizę dėl Kubos, taip dabar visas pasaulis sveikintų, jeigu abi šalys susitautų, užmegstų normalius diplomatinis santykius.

Nusistatymas boikotuoti ir priešiškal traktuoti Kubą, niekam gero neduoda.

Gromyko Tarsis su Kennedžiu ir Kitais

NEW YORK. — Tarybų Sąjungos užsienio reikalų ministras A. Gromyko atvyko į Jungtines Valstijas. Jis tarsis su prezidentu Kennedžiu, valstybės sekretorium Ruskui, britų užsienio reikalų ministru Home. Jis taipgi dalyvaus atidaryme Jungtinių Tautų sesijos.

Gromyko, Kennedis su Ruskui ir Home tęs pokalbius, kurie buvo pradėti ryšium su pasirašymu sutarties nutraukimui nuklinių bandymų.

Visas pasaulis laukia tolmesnio atoslūgio šaltajame kare. Tad jų pasitarimas kelia susidomėjimą.

Vakarai turėjo visą mėnesį laiko pasitarimams tarpusavyje, tad dabar galima manyti, kad jie gali kalbėtis ir apie nepuolimo pakta.

SUSIDARĖ MALAZIJOS FEDERACIJA IŠ 4

KUALA LUMPUR. — Galų gale britams pavyko suklijuoti Malazijos federaciją iš Malajų, Singaporo, Sarawako ir Šiaurinės Bornejos.

Šiai federacijai priešinosi Indonezija ir Filipinai, bet joms nepavyko pastoti kelią.

NEW YORK. — Ir Jungtinių Tautų generalinis sekretorius U Thant sako, kad Pietiniame Vietname tikras chaosas. Diemo valdžia pasilaikanti tikrai durtuvas.

Alžirija Nacionalizuos Visas Kolonistų Žemes

ALŽYRAS. — Naujai išrinktas Alžirijos prezidentas Ben Bella, kalbėdamas į šalies žmones per radiją, pareiškė, kad jo valdžia, kurią jis greitai perorganizuos, nacionalizuos visas kolonistų ir išdavikų žemes. Taipgi ji greitai eis prie socializmo, laikydamasi revo-

lucinio socializmo politikos. Per balsavimus virš 5,000,000 balasvo už konstituciją, o 95,000 prieš. Nauja konstitucija numato taip vadinamą prezidentinę demokratiją. Bet Alžirijoje bus tik viena partija — Nacionalis Išsilaisvinimo Frontas.

Prezidento rinkimuose taip pat buvo tik vienas kandidatas — Ben Bella. Balsuotojai galėjo pasisakyti prieš jo kandidatūrą mesdami tuščius balsus.

Kai jau buvo aišku, kad Francija pasitrauks iš Alžirijos, didelė didžiama kolonistų išbėgo. Paliko tik tie, kurie buvo pasirengę sugyventi su arabais. Jų paliktos nuosavybės, fabrikai, žemė, bizniai, kaip matome, bus nacionalizuota.

Koks tas Ben Bellos socializmas bus, dabar sunku pasakyti. Veikiausiai toks pat, kaip ir Nasseris įgyvendina Egipte. Ekonomija yra maišyta — dalinai nacionalizuota, dalinai privatiška.

Beje, Ben Bella nepasakė, kas bus daroma su nacionalizuota žeme, ar ji bus išdalinta bežemiams, ar bus steigiami kolektyvai. Galimas daiktas, kad ir čia bus ir vieno ir kito.

Ne taip seniai kolonistai nenorėjo nei girdėti apie Alžirijos atsiskyrimą. Jie šaukė, kad Alžirija yra dalis Francijos. Jie kovėsi kaip tigrai už pasilaikymą Alžirijos. Bet dabar jie turi jau pamiršti ne tik Alžiriją, bet ir ką turėjo Alžirijoj.

Lotynų Amerikoje Reikalai Nepataisomi

CHICAGO. — Šiomis dienomis iš Lotynų Amerikos grįžo žinomas taikos šalininkas, darbo unijų darbuotojas Sidney Lens. Ketvirtadienį jis davė pranešimą Čikagos užsienio santykių tarybai.

Jis sako, kad Lotynų Amerikoje reikalai nebeįtaisomi. Iš JAV "sąjungos pažangai" programos niekas neišeina. Su programa Amerika pradėjo revoliuciją to kontinento šalyse ne iš to galo. Lotynų Amerikos varguomenė neįaučia jokio pagerėjimo savo gyvenimo iš JAV paramos. Viską suėda oligarchijų viršūnės.

Nemato Galimybių Apsieiti be Valdžios

OTTAWA. — Darbo ministras Allan MacEachen, kuris tarėsi su Kanados Darbininkų Kongreso prezidentu Claude Jodoin tris valandas, informavo spaudos atstovus, kad jis abejoja, jog bus galima apsieiti be vyriausybės įsikišimo į laivakrovių unijų kovą.

Jungtinių Valstijų darbo ministras pasiūlė, kad laivakrovių unijas paimtų savo globon unijos, o ne vyriausybė, kol nesutarimai bus pašalinti. Atrodo, kad vargu kas išeis iš to.

SIU lyderiai Jungtinėse Valstijose negražiai puola ir Jodoiną ir teisėją Norrisą, kuris rekomendavo vyriausybės globą laivakrovių unijoms.

Irano Moterys Gauna Balsą

TEHRAN. — Ir Irano moterys gavo teisę balsuoti renkant Irano parlamentą. Tai didelis įvykis Irano moterų istorijoj.

Be to, naujos reguliacijos uždraudė turėti daugiau kaip vieną balsą. Uždrausta balsuoti gyvulių, kūdikių vardu ir valstiečių, kurie jau seniai mirę.

Bet opozicionieriai dabartinei valdžiai buvo užčiaupti, suklikti į kalėjimus. Bet opozicija daugiausia susidėjo iš tų, kurie priešingai reformoms, naikinančioms turtuolių ir aukštųjų dvasininkų privilegijas.

Bet iranėčiai dar vis nepasitiki "reformistais". Jie gerai žino, kad tai senoji gvardija, nors ir pabūgus naujų laikų dvasios.

MASKVA. — Šįmet Maskvoje apie 250,000 šeimų persikėlė į naujus apartamentinius namus, praneša agentūra TASS.

Iš Kanados Gyvenimo

Sveikatos ministras Judy LaMarsh pranešė, kad bus patiekta parlamentui senatvės pensijos įstatymas, pagal kurį senatvės pensijos būtų pakeltos \$10.00 mėnesį. Reiškia, federalė valdžia mokės seneliams \$75.00 mėnesį.

Sykiu su tuo duodama suprasti, kad turės būti pakelti ir taksai, nes vyriausybei susidarys naujų išlaidų virš \$100,000,000 mėnesį.

Atrodo, kad liberalai pasiskubino su šiuo pranešimu vyriausiai todėl, kad Ontarijoj eina rinkiminė kampanija.

Federalė vyriausybė tarybų dėl kontribucinės senatvės pensijos. Taip pat ir provincialės vyriausybės. Kiek matyti, tai federalis planas yra geresnis už provincinius. Bet provincijų vyriausybės, atrodo, nori praveisti savo, nors yra teigiama, kad Ontarijos vyriausybė palaikys federalį planą.

Toks provincializmas nėra sveikas. Būtų daug geriau, kad senatvės pensija, sveikatos apdrauda ir kiti panašūs reikalai būtų federalės valdžios žinioje. Tai būtų vienodesnis žmonių aptarnavimas ir aprūpinimas.

Kanados Darbininkų Kongreso prezidentas Claude Jodoin pareiškė, kad neverta laiką gaišti atsakymu SIU unijos prezidentui Paul Hall, kuris išvadino Jodoin negražiais vardais.

Hall labai supyko ant Jodoin, kad pastarasis pasisakė už tai, kad federalė vyriausybė paimtų savo globon jūrininkų unijas Kanadoje.

Hall nori, kad ir toliau Kanados laivakroviai ir jūrininkai prigulėtų prie amerikinės unijos SIU.

Tuo tarpu šios unijos lyderis Kanadoje H. Banks buvo nutestintas Montreale vienam mė-

nesiui kalėjimo už teismo pamekinimą.

Tai Real Caouettas galų gale paėmė viršų ant R. Thompsono. Caouettas dabar turi parlamente 13 atstovų, o Thompsonas tik 11.

Įdomu pažymėti, kad Kanados parlamento reguliacijos numato \$4,000 ekstra lyderiui, jeigu parlamente ta partija turi nemažiau 12 atstovų. Reiškia, kad dabar Caouettas gaustuos \$4,000, kuriuos gaudavo Thompsonas, nes pastarojo partija turi tik 11 atstovų.

Caouetto partija — Le Ralliement des Creditistes — virsta Kanados francūzų partija.

Naujos Demokratijos Partijos kandidatas Stanley Matias sakė, kad apdraudoms kompanijos yra didžiausi kaltininkai už Kanados ekonomines ligas.

Jos surenkančios dideles sumas pinigų ir paskui eksportuojančios kapitalą užsienin. Paskui kanadiečiams tenka skolintis užsienyje.

Be to, apdraudoms kompanijos 80 procentų savo pajamų, kurių jos gauna \$1,687,814,000 per metus, įveda į National Housing Act garantuotus morgičius, kurie moka 7 procentus palūkanų.

Apdraudoms kompanijos daugiausiai priešinasi valstybinėms apdraudoms, sakė jis.

Automacija paliečia ir studentus. Šią vasarą 8,000 studentų negalėjo gauti darbo.

Juo toliau, tuo būsią sunkiau studentams su vasariniais darbais. Iš vienos pusės, automacija auga, o iš kitos — studentų skaičius taip pat auga.

Kanadietis

Akių ir Akinų Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas
Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(Įskaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po piet uždaryta
Antradi. Ketvirt. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą

1149 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400
Toronto, Ont.

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Toronto 8, Ont. Tel. HO. 6-8252

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavsthrough) ir atliekame visokių skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

Lietuvos Žemės ūkio akademijos miestelyje Noreikiškėse Kaune

TSRS Pareiškimas Kinijai

Atsakymu į Kinijos vyriausybės puldinėjimus Tarybų Sąjungą už jos taikaus sambūvio siūlymą, TSRS Komunistų partijos Centralinis Komitetas nurodo, kad arti pusbūrio metų laiko, eidama marksistiniu - leninistiniu keliu, TSRS rėmė kitas šalis ir skleidė komunistines idėjas. Ji taipgi parėmė ir palaikė Kiniją. Pareiškimas sako:

"Beveik pusę amžiaus Tarybų šalis, vadovaujama Komunistų partijos, kovoja už marksizmo - leninizmo idėjų pergale, kad visoje žemėje darbo žmonės būtų laisvi ir laimingi. Nuo pat pirmųjų Tarybų valstybės gyvavimo dienų, kai mūsų šaliai vadovavo didysis Leninas, ir iki šios dienos mūsų liaudis teikė ir teikia didžiulę nesavanaudišką pagalbą visoms tautoms, kurios kovoja už savo išsivadimą iš imperializmo ir kolonializmo jūngo, už naują gyvenimą.

Pasaulio istorijoje nebuvo pavyzdžių, kad viena šalis tokiu mastu teiktų pagalbą kitoms šalims, vystančioms savo ekonomiką, mokslą ir techniką.

Brolišką tarybinę liaudies mūsų partijos solidarumą visu mastu jautė Kinijos darbo žmonės, kinų komunistai tiek savo revoliucinėje kovoje už savo Tėvynės išsivadimą, tiek ir socializmo statybos metais. Vos tik buvo įkurta Kinijos Liaudies Respublika, Tarybų Sąjungos vyriausybė sudarė su liaudies Kinijos Vyriausybe Draugystės, sąjungos ir savitarpio pagalbos sutartį, kuri yra galinga priemonė imperializmo kėsłams atremti, veiksnys stiprinąs taiką Tolimuose Rytuose ir visame pasaulyje.

Visu savo ilgamečiu socializmo statybos patyrimu, mokslo ir technikos laimėjimais tarybinė liaudis dosniai dalijosi su savo broliais kinais. Mūsų šalis teikė ir teikia žymią pagalbą liaudies Kinijos ekonomikai vystytis. Su aktyvia Tarybų Sąjungos pagalba liaudies Kinija pastatė 198 pramonės įmones, cechus ir objektus, aprūpintus naujaisiais įrengimais. Šių mūsų šalies parama Kini-

joje įsteigtos tokios naujos pramonės šakos, kaip automobilių, traktorių, aviacijos ir kitos. Tarybų Sąjunga perdavė Kinijos Liaudies Respublikai daugiau kaip 21 tūkstantį mokslinės ir techninės dokumentacijos komplektų, iš to skaičiaus — daugiau kaip 1,400 stambių įmonių projektų. Mes be paliovos padėdavome Kinijai stiprinti šalies gynybą ir sukurti šiuolaikinę gynybinę pramonę. Tarybų Sąjungos aukštosiose mokyklose, mūsų įmonėse buvo paruošti tūkstančiai kinų specialistų ir darbininkų".

Dar visai neseniai Kinijos vadovai visai kitaip kalbėjo apie TSRS.

"Drg. Mao Cze-duno 1957 metais sakė: 'Kinų tautą jos kovoje už nacionalinį išsivadimą broliškai užjautė ir ją rėmė tarybinė liaudis. Po Kinijos revoliucijos pergalės Tarybų Sąjunga taip pat teikia visapusišką didžiulę pagalbą socializmo statyboje Kinijoje. Viso to kinų tauta niekada neužmirš'".

Premjeras Chruščiovas taipgi gyrė ir gynė Kiniją:

"Taip buvo tol, kol Kinijos vadovai nepradėjo trauktis nuo pasaulinio komunistinio judėjimo bendro kurso.

1960 metų balandžio mėnesį draugai kinai atvirai išskėlė savo nesutarimus su pasauliniu komunistiniu judėjimu, paskelbę straipsnį, pavadintą "Te gyvuoją leninizmas!" Šiame rinkinyje, kurio pagrindą sudarė suklastoti, apkarpyti ir neteisingai išaiškinti žinomų Lenino darbų teiginiai, buvo teiginių, iš esmės nukreiptų prieš pagrindus 1957 metų Maskvos pasitarimo Deklaracijos, kurią KKP vardu buvo pasirašęs drg. Mao Cze-dunas, prieš politiką, reklamuojančią taikaus sambūvio tarp valstybių, turinčių skirtingą visuomeninę santvarką, prieš galimybę užkirsti kelią pasauliniam karui dabartinėje epochoje, prieš tai, kad būtų naudojamas tiek taikus, tiek ir netaikus socialistinių revoliucijų vystymosi kelias. Savo pažiūras KKP vadovai pradėjo primesti visoms broliškosioms partijoms. 1960 metų birželio mėnesį Pasaulinės tary-

(Pabaiga ant 4 pusl.)

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Primam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, maisto ir kitko.

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą
Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE: — 962 Bloor St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto įstaigoje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto įstaiga atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.

Telefonas: LE. 4-7551

(T

Kainos Liet
reikalingiems
pirkti irgi yra
ginant su jų
duktais. Pav
nusiipirkti prie
kininkui užau
tris kiaules, o
tenka. Seniau
vo prabanga,
gybė, veik kiel
po kelis. O h
Seniau buvo re
pilni keliai. Ka
savos mašinos

Lietuvos ko
daug prisideda
vimas (sausini
nėje Lietuvoje
ta per visą l
hektarų, o d
metu, 810,000
niais metais d
nusaustinta. Vi
tais buvo nus
ha šlapių dirv
valstybės buv
giau kaip 45,000
navimui.

Lietuvos kol
biniuose ūkiu
specialistų — J
aukštąsias ir vi
las. Ūkio moky
bės. Štai kelios
technikumai, v
žemės ūkio aka

Šį naują pen
elektra apšik
ir arti mieste
macijų prašo

Apsilankykite
geriausiai pat
Dėl platesnių

Mūsų Gimtinė

Rašo Turistas

(Taša)

Kainos Lietuvos kolūkiečių reikalingiems dalykams nusipirkti irgi yra nupuolusios, lyginant su jų pagamintais produktais. Pavyzdžiui, dviračiui nusipirkti prieš karą reikėjo ūkininkui užauginti bent dvi ar tris kiaules, o dabar vienos užtenka. Seniau jie Lietuvoje buvo prabanga, o dabar yra daugybė, veikia kiekvienoje šeimoje po kelis. O kur motorciklai? Seniau buvo retenybė, o dabar pilni keliai. Kai kur net ir nuosavos mašinos matyti.

Lietuvos kolūkio gerbūviui daug prisideda ir laukų drenavimas (sausinimas). Buržuazinėje Lietuvoje buvo nusausinata per visą laiką tik 12,000 hektarų, o dabar, pokariniu metu, 810,000 ha. Bet paskutiniaisiais metais dar daugiau buvo nusausinata. Vien tik 1962 metais buvo nusausinata 110,000 ha šlapių dirvų. 1960 metais valstybės buvo paskirta daugiau kaip 45,000,000 rublių drenavimui.

Lietuvos kolūkiuose ir tarybinuose ūkiuose dirba daug specialistų — 14,000. Jie baigę aukštąsias ir vidurines mokyklas. Ūkio mokyklų yra begalys. Štai kelios: Žemės ūkio technikumai, Veterinarijos ir žemės ūkio akademijos, viduri-

nės specialios mokyklos, kurios ruošia mechanizatorius, ir kt.

Tose mokyklose mokosi daugiau kaip penkiolika tūkstančių žmonių. Mokyklos turi didelius mokomuosius ūkius ir gerai įrengtas laboratorijas. Noreikiškėse prie Kauno statomas Žemės ūkio akademijos miestelis. Čia studentai galės ir mokintis ir ilsėtis.

Iki dvidešimtmečio pabaigos daug pasikeis ir Lietuvos valstiečių butis, nes tuomet jau visi kolūkiečiai bus perkelti į gražias miestelių formas gyvenvietes iš savo lūšnelių, kurios liks tik istorijos lapuose. Su tomis lūšnomis ir bakūžėmis dings ir valstiečių praeities skurdas.

Be visų tų rūpesčių, ką tenka Lietuvos vyriausybei pakelti rūpinantis jos žmonių gerbūviu, yra sveikatingumo klausimas. Šiandien sveikatos apsauga Tarybų Lietuvoje yra įstojusi į visai naują kelią. Lietuvos gyventojų sirgimo ir mirimo laipsniškas mažėjimas rodo žmonių ekonominio būvio ir sėkmingos apsaugos gerėjimą. Jau 1940 metais, Lietuvai įsijungus į tarybinių tautų šeimą, iš pagrindų buvo pakeista gyventojų medicininio aptarnavimo sistema. Buvo pradėta skubus plėtimas gimdymo punktu-

Intensyvus ruošimas medicinos darbuotojų. Ir įvestas nemokamas žmonių gydymas. Bet, dėja, šiuos kilnius darbus pertraukė įsiveržimas į Lietuvą fašistų armijos. Ir kada 1944 metais Raudonoji armija atvadavo Lietuvą ir davė galimybę tęsti sveikatos apsaugą, rado daug medicinos įstaigų sugriauta, didelis skaičius jos darbuotojų išblaškyta ir nužudyta. Bet visos tos hitlerininkų padarytos žaizdos šioje srityje dabar jau ne tik užgydytos, bet ir toli toli nužengta pirmyn. Vos tik 17 metų po tėvynės karo, o jau Lietuva turi 309 ligonines, daug ambulatorijų ir akušerijos punktų. Per trumpą

pokario metą išaugo medicinos darbuotojų kadrai. Sveikatos apsaugos ministerija šiuo laiku turi savo žinioje daugiau kaip 5,000 gydytojų. Pokariniu laikotarpiu gydytojų diplomus gavo daugiau kaip 4,100 gydytojų. 1939 metais Lietuvoje 10,000 gyventojų išėjo 4.9 gydytojų, o 1961 metais jau 17.9 gydytojų. Išsivysčiusi didesniai ligoninių, ambulatorijų ir gydytojų skaičiui, labai sumažėjo ir žmonių mirtingumas. Prie šio dar prisidėjo ir nemokamas gydymas. Esant nemokamam žmonių gydymui, žmonės pradėjo sekti savo sveikatą, dėl ko sumažėjo ligonių skaičius.

(Bus daugiau)

LIETUVA

(A. Byra. Kelionės įspūdžiai)

(Taša)

Mūsų grupė radosi įvairaus amžiaus žmonių: nuo 34 iki 76 metų. Ir kaip smagu buvo keliauti, kuomet visi jautėmės gerai ir nesirgome.

Praaušus rytui, dauguma keliauvusių norėjo pamatyti, kas ten žemai yra — gal jau Atlantą perskridom?

Laikrodis buvo visų keliaujančių žinovas, nors ir jis melagiškai liko Kanados akimis žiūrintis.

Vėl kapitonas atėjo į pagalbą, pranešdamas, kad skrendame per Angliją. Už valandos ir 40 minučių būsime Amsterdamo. Kaip linkama buvo! Rodos, nei miego, nei nuovargio nejauti, tik žvelgi žemyn, nors apart balkšvų kalnų, kuriuos sudaro žemai plaukiantieji debesys, nieko nesimato.

Vėl visi tariamės, dalinamės įspūdžiais ir laukiame, kada nusileisime. Mūsų grupės vadas draugas M. Paragis teiraujasi apie keliaujančių sveikatą. Viskas O K, kaip jis sako. Ir vėl valgymas. Rodos jau per dažnai valgome.

Orlaivis pradėjo skristi žemiau. Aiškiai matosi Vokietijos miestai (o gal Danijos?). Gražiais kvartalėliais išsidėstę po kojomis atrodė lyg degtukų dėžutės. Nekurios moterys pradėjo kiek blogiau jaustis, kada orlaivis leidos žemiau. Aš pats kažką pajutau savo ausyse, kartais girdisi, kartais ne. Orlaivis, skridęs apie 800 kilometrų per valandą, lėtino greitį ir apšukęs Amsterdamo aerodromą sakytu laiku nusileido į jį.

Gražu buvo žvalgytis iš viršaus į Olandijos kanalus ir ūkius, kurie begaliniai dailiai išsidėstę. Rytas ir oras Olandijoje atrodė daug geriau, kaip Kanadoje. Juosvi debesiai dengė Amsterdamą.

Čia tuojaus draugas M. Paragis puolėsi į darbą, kad būtų sutvarkyti ryšuliai, kurių kiekvienas turėjo net po kelis. Sumani galva viską atliko kaip reikiant. Ryšulių, kurie nebuvo būtini patiems, nereikėjo imti keliaujant į viešbutį. Lauke, už aerodromo, jau laukė taksiai,

kurie ir atvežė į viešbutį poilsui.

Dairomės Amsterdamo gatvėse, o čia tūkstančiai ant dviračių lyg skruzdėlės iš skruzdelyno. Automobilių matosi daug mažiau, kaip Kanados miestose.

Einam į krautuves ir teiraujamės kainų, kurios, pasirodo, daug ir labai daug žemesnės, negu pas mus, Kanadoje. Pavyzdžiui, čia tos pačios degtinės bonka kainuoja tik pusė tiek, kiek Kanadoje, nors ji atvežta iš Kanados. Papildome savo ryšulius ir Olandijos prekėmis.

Valgome pietus. O gavę kambarius, kurių anksčiau negalėjome gauti, einame gulti. Kas dėjos su kitais bendrakeleiviais mano poilsio metu, nežinau. Tik atbudęs ir nuvykęs į pasitarimą su kitais draugais, gavau nuo grupės vado "velnių", kad taip ilgai miegojau.

Liepos 9 dieną apleidome viešbutį jau iš ryto ir su taksiais nuvykome į aerodromą, nes 11 valandą orlaivis lėkė į Maskvą. Tačiau čia atvykę turėjome gerokai palaukti. Bet tokiam gražiam ir dideliame

būryje laikas prabėgo labai neįdomiai. Visi stebėjomės iš draugės Masienės, kuri labai vikriai ir visur buvo pirmoji, nežiūrind to, kad ji buvo visų vyriausioji. Smagu turėti žmones būryje, kurie visur stengiasi atlikti užduotis laiku. Busas iš aerodromo privežė prie orlaivio ir tarę Amsterdamui ir gyventojams "iki" išskridome į Maskvą.

Kelionė į Maskvą buvo labai įdomi, nes lėktuvas lėkė neperaukščiausiai, tad iš jo lengvai galima buvo matyti Latvijos, net ir Lietuvos, dalis. Aiškiai buvo matyti Dauguvos į Baltiją išsiliejimas ir ant jos stovintieji miestai — Ryga ir Daugpilis.

Lėktuvas, lengvai pakilęs, nešė 84 keleivius. Gavę laikraščius ir kitokios literatūros, visi skaitėme ir žiūrėjome paveikslus, laukdami, kad greičiau prabėgtų tos 3 valandos ir 10 minučių. Artėjome prie Tarybų Sąjungos sotinės Maskvos. Jos praeitis ir dabartis viliojo, ne vieną iš mūsų. Norėjosi susipažinti, pamatyti istorines vietas, garsius muziejus ir patį Kremlį. Mums rūpėjo matyti tuos žmones, kurie kuria naują pasaulį, atmesdami žmogaus žmogumi išnaudojimą.

(Bus daugiau)

Antikastristų Lėktuvas Nuskrido į Kubą

MIAMI. — Iš buvusio Nikaraguos prez. Samoza dvaro, kur apmokinami kubiečiai bėgliai karinio mokslo, penktadienį dingo lengvas keleivinis lėktuvas. Lėktuvas pakilo skristi į Miami, bet pakeliui pasuko į Kubą ir kaip iš Havanos praneša, nusileido viename Kubos aeroporte.

Lėktuvą vairavo prez. Samoza sūnus Picado. Be jo, lėktuve buvo keletas studentų ir dar trys keliautojai. Ko lėktuvas nuskrido į Kubą, neišaiškinta. Gal sugedo motorai, o gal bent vienas iš keleivių prietokiam gražiam ir dideliame

PARDUODAME

Šį naują penkių miegamų kambarių gyvenamąjį namą, elektra apšildomą, su visais patogumais, prie gero kelio ir arti miestelių. Lotas du akrai. Dėl detališkesnių informacijų prašome kreiptis:

F. B. Kelly (Koklys)
R. R. 1, Courtland, Ont.
Telefonas: Langton, Ont., 875-2469

Apsilankykite savo tėvynėje naudojant patarnavimą geriausiai patyrusių Rytinėn Europos kelionių ekspertų. Dėl platesnių informacijų prašome kreiptis:

Kennedy Travel Bureau Ltd.

296 QUEEN ST. WEST, TORONTO 2B
Tel. EM. 2-3226

Mirus

Jonui Paliuliui

Reiškiame gilią užuojautą liūdėsije paliktai jo žmonai Stelai, dukteriai, sūnam, broliui Čikagoje; sesutei ir broliui Tarybų Lietuvoje, taipgi visiems velionies gimimams. Kartu liūdime netekę gero draugo ir tautiečio.

H. Dabravolskienė
A. A. Gužauskas
J. N. Berškiai
J. Mikalauskas
T. Kavaliauskas
J. O. Žiuliai
P. Jakunas
Ch. Povilaitis
A. Kaminskas
S. J. Kuisial
V. Povilaitis
G. Palaitis
V. Matonis
J. Židžiuna

F. Gažauskai
J. Leskevičius
J. Kamičaitis
A. Lukas
A. Jurgutaitis
Ch. Morkunas
A. Rutkauskas
J. Patkauskas
J. Indriunas
P. Alksnis
P. Mockaitis
K. F. Kilikevičiai
P. Pleskus
J. A. Ylai

Toronto, Ont.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kalna:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

REIKIA IESKOTI ISEITIES

Prezidentas J. Kennedys kiek laiko atgal sakė, kad Jungtinių Valstijų nuklinės jėgos gali sunaikinti 300 milijonų žmonių per valandą. Kiniečiai daleidžia, kad atsitikime nuklinio karo veikiausiai žūtų pusė žmonijos. Žūtų tai žūtų, bet koks gyvenimas būtų likusių? Juk šimtai milijonų liktų sužeistų. Radiacija žalota ir tuos, kurie liktų nesužeisti. Būtų sugriauti miestai, apnuodytas vanduo, atmosfera užteršta. Augalija būtų užkrėsta radioaktyvumu. Kiek laiko imtų, kol žmogus galėtų gyventi kaip žmogus?

Kas viršuj pasakytą, nėra tuščia kalba. Tai galimybė. Labai daug nereikia, kad tas atsitiktų. Gal būt ir atsitiktų, jeigu žmonės nebūtų kovoje prieš tai.

O visgi yra žmonių, kurie mato išganymą tokia kare. Pavyzdžiui, tariami vaduotojai mano, kad toks karas įneštų pakaitas, kurios pasitarnautų jiems sugrįžti prie galios. Yra ir kitų, kurie mano, kad per nuklinį karą būtų galima sunaikinti komunizmą.

Visiems žmonėms reiktų atsiminti, kad socialinis progresas vyksta visą laiką, karas ar taika. Karai nepašalina socialinės pažangos. Taika nesulaikys. Kurie įsivizduoja, kad taikus sugyvenimas tarp valstybių su skirtingomis sistemomis reiškia užstojimą kelio socialinei revoliucijai, labai klysta. Taip pat jie klysta, kad karas būtina reikalingas socialinei revoliucijai. Jeigu kur nebus pribrendusios sąlygos socialinei pakaitai, tai ir karas nieko nepadės.

Reikia dar vieną klausimą pastatyti. Sakykim, kad nuklinis karas padarytų galą kapitalizmui. Bet juk, kaip ir kiniečiai sako, pusė žmonių žūtų. Ar turi teisę kas nors pražudyti pusę žmonijos tam, kad kita pusė galėtų pradėti naują gyvenimą? Dar abejotina, kad kas nors iš tų, kurie išliktų, galėtų pasidžiaugti nauju gyvenimu. Gal imtų ištisą šimtmetį sugrąžinti gyvenimą į dabartinį standartą po nuklinio karo.

Taikus sugyvenimas tarp tautų gali būti lėtesnis kelias ir kapitalizmo sistema gali ilgiau laikytis, bet gi yra faktas, kad tose šalyse, kur kapitalizmo santvarka tvirčiausiai laikosi, dar maža žmonių nori pakaitų. O kur dauguma žmonių nori pakaitų, tai taikus sugyvenimas tarptautiniu mastu nepastos kelio perversmams. Daug kur socialinė revoliucija vyksta ir dabar.

Šiais laikais reikalingas šaltas protas visiems, kaip kapitalistams, taip ir darbininkams. Su nukline ugnimi žaisti negalima. Tai ne šiaip sau paprasta ugnis.

IDOMUS REISKINYS

Mrs. Phyllis Clark, Kanados Komunistų Partijos Toronto Komiteto pirmininkė, savo laiške Bell Telephone kompanijos įstaigai Toronte, reiškia nusistebėjimą, kad kompanija gavusi patarimą iš New Yorko miesto išjungti telefoną provincinių rinkimų kampanijos raštinėj. Toronto įstaiga nepadauda autoritetu, kurie tokį patarimą davė, ir neketina jų klausyti, bet palieka faktas, kad New Yorke yra žmonių su nervais reikalauti iš kompanijos Toronte nutraukti telefono patarnavimą rinkiminei įstaigai.

Kamunistų Partija Kanadoje yra legali organizacija. Tai viena. Kita, kokias gi teises turi New Yorkas diktuoti kompanijai kitoj šalyj?

Iš spaudos galima susidaryti idėją, kad būna tokių atsitikimų ir kitose srityse. Pavyzdžiui, Jungtinių Valstijų kompanijų viršininkai matyti kartais duoda instrukcijas savo skyriams Kanadoje. Pastebėta, kad šiems skyriams draudžiama konkuruoti užsienio rinkoj. Jie verčiami pirktis kuo daugiau įvairių dalių iš Jungtinių Valstijų, nors galėtų gaminti jas Kanadoje. Apie tai išsitarė ir pats prekybos ministras Sharp.

Aną dieną SIU lyderis Hall prostitute išvadino Kanados Darbininkų Kongreso prezidentą Claude Jodoin. Jungtinių Valstijų darbo ministras patarė Kanados vyriausybei palikti ramybę laivakrovių unijas. Girdi, nepraktiška vyriausybei imti jas savo kontrolėn.

Tai gi, idomu, ar ne?

Kanados lietuviai turistai plaukia upe Vilniuje į Valakumpius. Juos veža atviras garlaivis.

TSRS PAREIŠKIMAS KINIJAI

(Atkelta nuo 2 pusl.)
bos sesijoje, kur vyko Pekine, Kinijos vadovai be broliškųjų partijų vadovybių žinios surengė partijų atstovų pasitarimą ir ėmė atvirai kritikuoti TSKP ir kitų marksistinių - leninių partijų poziciją, 1957 metais Maskvos pasitarimo priimtą Deklaraciją. Be to, draugai kinai savo nesutarimus su TSKP ir kitomis broliškosiomis partijomis paskelbė atviroje neparitinės organizacijos tribūnoje".

Išlyginti nesutikimus buvo suauktas 50 komunistinių ir darbininkų partijų atstovų sambūris ir priimta tam programa, bet Kinijos Komunistų partijos vadovybė nesiskaito su tuo.

Pravestos derybos TSRS ir Kinijos partijų atsovų, bet to kinai nepaiso. Toliau tęsia žalingą politiką, gal tikėdamiesi, kad jie patrauks prie savęs daugia partijų. Bet tas nevyksta.

Kinai sako: "Žuvusio kapitalizmo griuvėsiuose bus puiki ateitis".

Jei šimtai milijonų žmonių žūtų, ką patys kinai pripažįsta, tai būtų jau ne vieno kapitalizmo, bet visos žmonijos griuvėsiai. Kaip premjeras N. Chruščiovas teisingai pastebėjo: "Likusieji gyvais gal pavydėtų mirusiems".

Pareiškimas taipgi pastebė kinams: "Norėtume paklausti draugus kius, kurie siūlo įkurti puikią ateitį termobranduoliniame kare žlugusio senjo pasaulio griuvėsiuose: ar tarėsi jie šiuo klausimu su darbininkų klase tose šalyse, kur viešpatuoja imperializmas? Kapitalistinių šalių darbininkų klase tikriausiai jiems atsakytų: ar gi mes jus prašome, kad jūs sukeltumėte karą ir, likviduodami imperialistus, sunaikintume mūsų šalis? Juk monopolistų, imperialistų yra palyginti nedidelė saujelė, o pagrindiniai kapitalistinių šalių gyventojai — tai darbininkų klase, darbo valstiečiai, darbo inteligentija. Atominė bomba neskiria, kur imperialistas, o kur darbo žmogus — ji smogia į teritorijas,

todėl kartu su vienu monopolistu būtų sunaikinti milijonai darbininkų. Darbininkų klase, darbo žmonės paklaus tokius "revolucionierius", kokią jūs turite teisę už mus spręsti gyvenimo ir mūsų klasinės kovos klausimus — mes taip pat už socializmą, tačiau norime jį iškovoti klasinėje kovoje, o ne sukeltu pasauliniu karu.

Taip traktuojamas draugų kinų klausimas gali sukelti pagrįstą įtarimą, kad tai jau ne klasinė pažūra į kovą už kapitalizmo sunaikinimą, o kažkokie visiškai kiti tikslai. Jeigu senjo pasaulio griuvėsiai palaidos ir išnaudotojus ir išnaudojamuosius, kas gi kurs "puikią ateitį"?

Tikrai taip. Kodėl kinai nepalieka kitų šalių darbininkams patiems siektis socializmo tokiom priemonėm, kurios jiems atrodys geriausias?

Kas davė jiems teisę nuspręsti, kad šimtai milijonų žmonių turi būti paaukota siekiantis geresnės santvarkos?

Koks gi laimėjimas būtų bet kuriai šaliai netekus daugumos, jei ne visų žmonių, arba koks gyvenimas būtų likusiems griuvėsiuose radioaktyviai apnuodintuose?

Gera, kad Tarybų Sąjunga, jos Komunistų partija atmeta tą pragaištingą politiką.

Kinijos pažūra:

"O kokia KKP vadovybės pozicija? Ką gali reikšti jos propaguojamos tezės: karo negalima pašalinti, kol yra imperializmas; taikus sambūvis — iliuzija, ji nėra generalinis socialistinių šalių užsienio politikos principas; kova už taiką kliudo revoliucinei kovai?"

Bet juk dabar pasaulyje yra nevien imperializmas. Tarybinė santvarka vis daugiau milijonų žmonių pasiekia. Tai gi, revoliucinis judėjimas netrukdomas. Tarybų Sąjunga ir liaudies šalims skelbiant taiką, jei ir kiltų karas, milijonai žmonių kaltintų ne tarybinę santvarką, bet imperializmą.

Pareiškime toliau sakoma: "Šios tezės reiškia, kad draugai kinai prieštarauja bendram pasaulinio judėjimo

kursui karo ir taikos klausimais. Jie netiki, jog galima užkirsti kelią naujam pasauliniam karui, nepakankamai vertina taikos ir socializmo jėgas ir pervertina imperializmo jėgas, faktiškai ignoruoja galimybę sutelkti liaudies mases kovai prieš karo pavojų.

Vadinasi, draugai kinai netiki, kad socialistinių šalių tautos, tarptautinė darbininkų klase, visos demokratinės ir taikingosios jėgos sugeba sužlugdyti karo iniciatorių planus ir iškovoti taiką mūsų ir būsimoms kartoms. Ką slepia skambūs draugų kinų revoliuciniai žodžiai? Netikėjimą darbininkų klase, jos revoliuciniais sugebėjimais, netikėjimą tiek taikus sambūvio galimybe, tiek ir proletariato pergale klasių kovoje. Kovai prieš karą telkiasi visos taikingosios jėgos. Savo klasine sudėtimi ir savo klasiniais interesais jos skirtingos. Tačiau jas gali suvienyti kovai už taiką, prieš karą, nes atominė bomba nesilaiko klasinio principo, — ji naikina visus, kas patenka į jos griauinančio veikimo sferą.

Stoti į draugų kinų siūlomą kelią reiškia atstumti liaudies mases nuo komunistinių partijų, kurios iškovojo tautų simpatijas savo atkaklia ir narsia kova už taiką.

Plačiųjų masių sąmonėje socializmas ir taika dabar neatskiriami!

Draugai kinai aiškiai nepakankamai vertina visą termobranduolinio karo pavojų. "Atominė bomba — tai popierinis tigras", — teigia jie. Svarbiausia, girdi, — greičiau padaryti galą imperializmui...

KKP CK birželio 14 d. laiške daug kalbama apie "neišvengiamas aukas" tariamai revoliucijos vardan. Kai kurie atsakingi Kinijos vadovai taip pat yra pareiškę apie galimybę paaukoti kare šimtus milijonų žmonių".

Bet koks laimėjimas nebūtų liaudies kraštams laimėjimu, jei žūtų šimtai milijonų žmonių. Juk žūtų darbininkai. Išnaudotojų nėra šimtų milijonų. (Vilnis)

GELZKELIAI SKELBIA NUPIGINIMĄ FERŲ

TORONTO. — Kanados gelžkelių kompanijos skelbia, kad bus nupigintas ferų keleiviam pradedant spalio 27 diena. Nesakoma, kiek nupigins.

Nupiginimo priežastimi duodamas sumažėjimas keliautojų. Matyti kompeticija iš autobusų ir orlaivų žymiai padidėjo.

SUKILIMAS BRAZILIJOS BUVO NUSLOPINTAS

BRAZILIA. — Buvo sukilę 200 žemesniųjų karininkų, bet jų sukilimas buvo greitai nuslopintas.

Sukilėlių pasipriešinimas buvo nedidelis, tad tik vienas užmuštas ir keli sužeisti.

Pas

Artinantis cijos parlam ir vėl pergyv tarpusavių r pį. Vieni geri vienų pažada puikesni.

Dažnai atr mų prasmė nėra stiprių kų partijų op Kuri partias pats.

Tačiau, šta se rinkimuo dami ir besidiyti žmonėgia ir daug mūsų šalyje žada jas su kinti. Ir ta prisikaiba cialų pakeit

Negreiti kada būna iš Bet jei dar remtų pažan ir ponai būti ni.

Nebūtų jie ti savo pažac Tat balsuo žmones.

Mūsų turimena atsila džiaugiasi.

Tačiau ne maloniai apie Lietuvos vy nai bei kiti.

Štai, Justa Lietuvos pre ke rašo:

"Būdamas ilsėdamas, susitikimus Lietuvos tautuviais. Pral lonų vakarą je — Traku čiausi per s Giliai jaudin širdus patric mas gimtojo tos gyvenim moka gimtą; keliasdešimt vendami, ka lietuviškas d liaudies dain naujosios Ta nas."

Toliau jis ke tęsia: "Visus ju siunciu visie geriausius l jų darbuose me. Man tek gių Kanados sutikau Masl tuvių esą Kai jie esą aktyv dėjime. Tai girdėti apie s rie savo dau žmonės ir su pažangiausių darbo žmonė

Pastabos

Artinantis Ontarijos provincijos parlamento rinkimams, ir vėl peryvename politikierių tarpusavių rungtynių laikotarpį. Vieni geri, kiti dar geresni; vieni pažadai puikūs, kitų dar puiknesni.

Dažnai atrodo, kad tų rinkimų prasmė visai menka, kada nėra stiprių tikrai darbininkų partijų opozicijos.

Kuri partija laimės, vis vien tas pats.

Tačiau, štai kas yra gera tuose rinkimuose. Besikritikuodami ir besistengdami pasirodyti žmonėms geri, jie atidengia ir daug blogybių, kurios mūsų šalyje viešpatuoja. Visi žada jas sumažinti bei panaikinti. Ir taip patys palengva prisikalba prie reikalingų socialinių pakeitimų.

Negreiti jie prie reformų, kada būna išrinkti. Tas aišku.

Bet jei darbo žmonės daugiau remtų pažangesnes partijas, tai ir ponai būtų vikresni ir geresni.

Nebūtų jiems lengva užmiršti savo pažadėjimus!

Tat balsuokime už pažangius žmones.

Mūsų turistai maloniai prisimena atsilankymą Lietuvoje ir džiangiasi.

Tačiau ne jie vieni. Taipgi maloniai apie juos prisimena ir Lietuvos vyriausybės pareigūnai bei kiti.

Štai, Justas Paleckis, Tarybų Lietuvos prezidentas, savo laiške rašo:

"Būdamas atostogose ir besilisdamas, prisiminiau mielus susitikimus su atsilankiusiais ir Lietuvą tautiečiais Kanados lietuviais. Praleidome su jais malonų vakarą istorinėje vietovėje — Trakuose — ir dar mačiau per susitikimą Vilniuje. Giliai jaudino jų gilus ir nuosirdus patriotizmas, susirūpinimas gimtojo krašto ir savo tautos gyvenimu. Kaip gražiai jie moka gimtąją kalbą, nors ir po keliasdešimt metų svetur gyvendami, kaip gražiai dainuoja lietuviškas dainas, ne tik senas liaudies dainas, bet dabartines, naujosios Tarybų Lietuvos dainas."

Toliau jis tame pačiame laiške tęsia:

"Visus juos prisimindamas, siunčiu visiems labas dienas ir geriausius linkėjimus sėkmės jų darbuose ir laimės gyvenime. Man teko girdėti iš pažangių Kanados atstovų, kuriuos sutikau Maskvoje, kad nors lietuvių esą Kanadoje nedaug, bet jie esą aktyvūs pažangiamu judėjimu. Tai buvo irgi malonu girdėti apie savo tautiečius, kurie savo daugumoje yra darbo žmonės ir supranta, kad tik per pažangiausių idėjų laimėjimą darbo žmonės ir visa žmonija

Kanados lietuviai turistai skuba fotografuoti Gulbės ežero vaizdus.

Ką Kiti Rašo

Kurink Argentina?

Argentina turi naują prezidentą 6 metų terminui. Juoni yra Dr. Arturo Illia, medikas, politikas ir visuomenininkas.

Pilną terminą nevysi išrinkti prezidentu Argentinoje išsilaiko. JAV stambieji interesai stengiasi sau gera žmogų įbrukti ar palenkti savo pusėn išrinkti. Militaristai dažnai nuverčia valdžias.

Ko galima tikėtis iš naujojo prezidento Illijos?

Jo pirmieji pareiškimai yra įdomūs ir galima sakyti geri. Jis priešingas drausti naujas politines partijas.

Jis sako, peronistai kooperuoja šalies gerovei dėlto nereikia juos persekioti.

Jis nemato reikalo slopinti komunistus.

Svarbiausia, kad jis užgria paneigimą JAV stambiųjų korporacijų sutarčių su Frondizio valdžia. Jis sako, jei jis palaikytų sutartis, negalėtų pasilaikyti daugiau dviejų mėnesių. Taigi, jis vykdyt žmonių valią, jų reikalavimus.

Taip vadinama Pan-American komp. fakte yra Standard Oil (Ind.) savastis veikianti Argentinoje, Tennessee Gas Transmission ir eilė kitų taipgi yra JAV kompanijos.

Prezidentas Illia sako, jų sutartys su Argentina nelegalės, nes neužgirtos parlamente.

Jos nustelbia Argentinos biznisius ir išgabena šalies turtą užsienin.

Iš tų pareiškimų galima spręsti, kad Dr. Illia pirmoj vietoj stato savo žmonių reikalus, kad jis nepasiduos JAV stambiam bizniui.

Ar jis pajėgs atsilaukiyti prieš

galės nužengti į laimingą ateitį, į tikrai laisvą gyvenimą be atominių ir kitokių karų baimės."

Jis taipgi siunčia draugiškus linkėjimus visiems geros valios kanadiečiams lietuviams.

Z. Janauskas

militarines klikas, kurios nenori demokratinės valdžios ir dažnai varžosi tarpusavy už valdžios vairą, pamatysime vėliau.

— Vilnis

Kesinasi prieš amerikiečius

Nekviesti svečiai paprastai yra nepopuliarūs. Viename pranešime sakoma, amerikiečius Berlyne akmenimis apmėtė.

Pranešimas iš Saigono sako, kad Ngo Dinh Diemo valdžios agentai susižymėję daugelį JAV pareigūnų nužudymui. Tie amerikiečiai įtariamai slapta veikimu prieš Diemo šeimos diktatūrą.

Taip atsimoka Vietnamui už paramą, kuri mums atseina pusantro milijono dolerių kasdien.

— V. Andrusis

Biauri gėda

"Dieve, Visagalis Sutvertojau, gyvybės ir sveikatos šaltiniai, stovime bendra mintimi ir vieša širdimi prieš Tave Trejybėsje vieną... Duok mums, Viešpatie Kristau, tikrasis žmogaus Gydytoju, pažinti gyvybinę savosios profesijos prasmę... Visagalis Sutvertojau, gyvybės ir sveikatos šaltiniai, duok šviesos, įkvėpimo ir pagalbos mūsų darbams ir planams."

Tokiais poteriais pradėjo lietuvių gydytojai praeitą šeštadienį Conrad Hilton viešbutyje suruoštą Amerikos lietuvių gydytojų sąjungos 50 metų veiklos atžymėjimą.

Jeigu tokius poterius būtų kalbėję Koperniko laikais gydytojai, būtų buvęs pateisinamas dalykas. Bet dabar, elektronų, kibernetikos ir kosmonautikos laikais, kai žmogaus genijus pajėgė suskaldyti atomą, kai kosmonautai skraido kosmoso erdvėmis, tai darosi net baisu, kad dar tebeturime viduramžiškai tebepratujančių gydytojų.

Abejoju, ar Amerikos lietuvių gydytojų sąjungos iniciatoriai prieš 50 metų būtų organizavę sąjungą, jeigu būtų žinoję, kad po 50 metų sąjungą bus apteršta tokiomis daktariškais nuotakomis.

Juk tai didžiausia mums lietuviams gėda, kad mūsų gydytojai kultūrinio lygiu beveik nieko nesiskiria nuo bažnyčių bobinčiuose per dienų dienas sėdinčių senų moterėlių.

— S. J. Jokubka

Ir "Vienybė" pagavo meluojant

Dėl A. Morkaus išvykimo į Lietuvą taria žodį ir Brooklyn "Vienybė".

Kai pastebėjo P. Grigaitį skelbiant, būk A. Morkų išlydėjo FBI, "V-bės" leidėja (o gal redaktorė) kreipėsi telefonu į FBI Washington, klausdama, ar tai tiesa. Buvo atsakyta — tai, ką P. Grigaitis skelbia, yra melas, nes FBI "neužiima jokiomis deportacijos bylomis ir iš viso jokių žinių apie Albiną Morkų neturi". Reiškė nusistebėjimą, kaip dr. Grigaitis tokią klaidingą informaciją galėjo skelbti savo laikraštyje.

Jokių žinių apie Albino Morkaus "deportaciją" į Lietuvą neturėjo nei JAV imigracijos biuras New Yorke.

Vadinasi, ir "Vienybė" sučiupo P. Grigaitį meluojant.

Aš andai priminiau, jog P. Grigaičio, — nežiūrint, kad jis palaiko ryšius su FBI, — plepalai apie A. Morkaus išdeportavimą, yra šake ant vandens rašyti.

— R. Mizara

Smarkus smetonininkas!

Kažkoks Vilius Brazėnas (matyt, slapyvardis) Clevelando "Dirvoje" ne juokais duoda velnių "vadovaujantiems veiksniams," kurie nieko neveikia, o, girdi, tik plepa.

Ko gi V. Brazėnas nori?

Ant žemės Delno

Janina Degutytė

Palei svyruoklius baltus žali šaltiniai alma.

Laiko mane kaip smiltį žemė ant savo delno.

Laiko ji mano kraują — Gyvą raudoną šaltinį.

Mano meilę ir šauksmą — Vėtrą pavasarinę.

Ir mano rūpestį sunkų žemė kaip smiltį laiko.

Ar tu girdi mane — Savo šaukiantį vaiką?

Laiko ji kryžius juodus, Mano pelenus baltus...

Tenai vidudienį — vasara — Vėjas kraupus ir šaltas...

Laikyk tu mano svajonę, Mano žvaigždės likimą!

Saugok tu meilę mano, Skausmą ir prakeikimą!

... Palei svyruoklius baltus žali šaltiniai alma.

Laiko žmogų kaip žvaigždę žemė ant savo delno.

ŠYPSENO

Maža laiko pasižvalgymui

Farmerys apsisusto viešbutyje ir pasiteiravo, kada valgo ma.

"Mes duodame pusryčius nuo 7 iki 11, pietus nuo 12 iki 3, o vakarienę nuo 6 iki 8", paaiškino raštininkas.

"Tai kada gi aš pamatysiu miestą?" pasakė nustebęs farmerys.

Nepastovūs

Burdingierius: "Jūsų steikas, ponias, kaip ir oras šį vakarą, labai žalias".

Savininkė: "Ištikro? O kaip gi su jūsų mokesčiu? Nepastovus, kaip ir mūsų oras".

Daug laiko išiekvota

"Šis peizažas — mano sėdevras. Aš sugaišau prie jo penkerius gyvenimo metus".

"Nejaugi? Taip ilgai?"

"Taip. Mėnesį tapiau, o likusį laiką ieškojau pirkėjo".

Jis nori "veikti". "Veikti" taip, kad 1964 metų rinkimuose būtų išrinkta nauja (su-prask: iš respublikonų) valdžia, kuri "atitaisytų lig šiol vestą politiką, vykdomą taikos ir sugyvenimo vardan". Vadinasi, čia taikoma Kenedžiui.

Toliau:

"Niekas nieko šiandien nuo bolševikinio jungo neišvaduos, kol Amerikos tautos pakankamas nuosimtis neatsikvošės nuo kairiosios spaudos nusmeginimo..."

Ot, jei norit!

"Šiuo metu mums parankiausias būdas pabudinti amerikiečius komunizmo pavojui..."

Todėl:

"1964 metų rinkimuose mūsų visos jėgos, nežiūrint politinės partijos, turėtų būti įjungtos už parinkimą griežtų proamerikinių - prieš - komunistinių atstovų, kurie ne tiek rėkia apie taiką, kiek rūpinasi pasaulio laisve, Amerikos saugumu ir, tuo pačiu, taikos išlaikymu. Turime parinkti tokius valstybės vadovus, kurie nesibijos nusičiaudėti Kubos pusėn atsukę..."

Argi nesmarkus smetonininkas?!

Bet mums atrodo, kad jo viltys bus tuščios taip pat, kaip buvo tuščios 1960 metais.

— Laisvė

DIEMAS ATŠAUKIĄS KARO STOVĮ

SAIGON. — Diemo valdžia skelbia, kad atšaukiamas karo stovis Pietiniame Vietname. Administracija pereisianti į civilių rankas.

Karo stovis truko beveik mėnesį laiko.

Montrealo žinios

Buvo Atvažiavę Svečiuose

Mikasė ir Antanas Berškiai iš Toronto čia buvo atvažiavę svečiuose pas Mikasės sesutę Macijauskienę. Kiek pabuvoję, dar aplankė ir kitus savo pažįstamus, grįžo vėl atgal į savo "tėviškę" — į Torontą.

Taipgi Verutės Knystautienės ir Stasio Jažminsko pusbrolis su žmona iš Jungtinių Valstijų čia buvo atvažiavę aplankyti dar sergantį Stasį ir šiaip pas gimines Knystautus pasisvečiuoti.

Gimė

Edward ir Jean (Rūtelionytė) Olsen susilaukė sveikos ir gražios dukrelės. Matina ir naujagimis jaučiasi gerai. Taip lygiai linksmai jaučiasi ir Agnes ir Jurgis Rūtelioniai, tapę "grand-ma" ir "grand-pa".

Taip pat Juozas ir Stefanija (Čičinskaitė) Vekteriai susilaukė sveiko ir gražaus sūnelio. Motina ir naujagimis irgi jaučiasi gerai. Taipgi nė kiek ne mažiau džiaugsis ir tėvas, kad prie trijų dukrelių, pagaliau, "pasigavo" sūnų.

Serga

Mary Smetonienė sunkiai susirgusi ir aplaikė operaciją. Gaila, neteko patirti kokioje ligoninėje.

Juozas Vekteris (senis tėvas) darbuvietyje sunkiai susižeidė rankas. Su gydytojo

priežiūra, gydosi namuose, savo farmoje, Mascouche.

Mykolas Martusevičius, jau kuris laikas kaip nesijaučia gerai. Todėl paguldytas Jean-Talon ligoninėje sveikatos tyrimui.

Petras Jokubka jau trečią iš eilės aplaikė sunkią operaciją. Ligonis randasi Notre Dame ligoninėje.

Visiems ligoniams linkėtina greitai ir laimingai pasveikti. J.—

Tarybų Lietuvoj

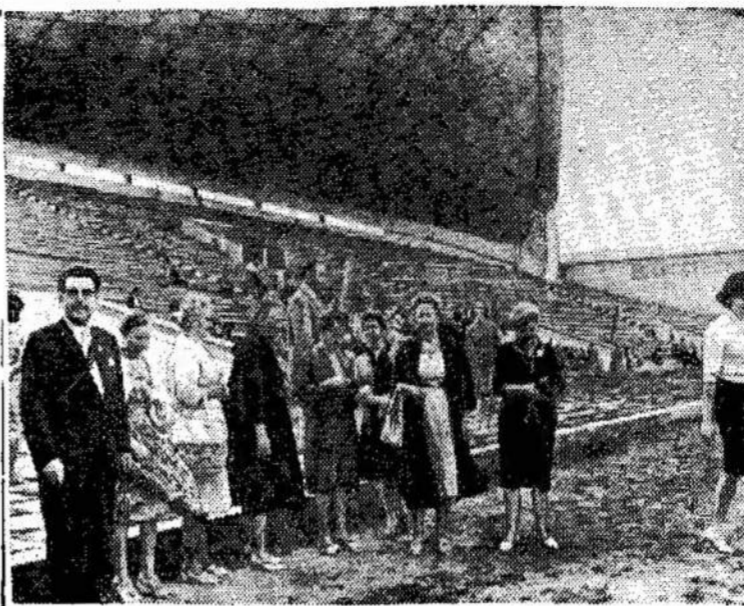
● Respublikos profsąjunginėse organizacijose 1963 metų liepos 1 dieną buvo 695,835 nariai.

● Socialistiniame lenktyniavime už komunistinio darbo kolektyvų vardą kovoja 8,362 brigados, 1,525 cechai, 238 įmonės ir organizacijos.

● Už socialinio draudimo lėšas 1963 metais į sanatorijas, poilsio namus, profilaktoriumus į turistines ir alpinistines bazes bus pasiūsta išsėtis 45 tūkstančiai žmonių.

● Pionierių stovyklose šiemet atostogavo daugiau kaip 35 tūkstančiai moksleivių.

● Respublikoje veikia 15,000 meninės saviveiklos kolektyvų, kuriuose yra apie 250,000 dalyvių.

Kanados lietuviai žavisi didinga Dainų šventės estrada Vingio parke, Vilniuje.

Programa Tolimesnei Kovai Dėl Taikos Pasauly

Pasaulinės Taikos Tarybos pirmininko prof. J. D. Bernalo pareiškimas rugp. 29

Generalinės linijos punktai, išskyla specialiai iš pasirašymo dalino bandymų uždraudimo pakto Maskvoje, kurie dabar turi būti populiarizuojami su nauja energija, yra sekanti:

(1) Sutartis turi būti ratifikuota be atidėliojimo. Virš 70 vyriausybių jau pasirašė sutartį, bet ir likusios turi būti įtikintos, kad yra teisinga sekti šį pavyzdį, tokiu būdu patenkint žmonių pageidavimus. Pasaulinė opinija turi, ypatingai, duoti žinoti Francijos vyriausybei, ką ji mano apie tos vyriausybės intenciją daryti H bombų bandymus Pacifike.

(2) Reikia vesti plačią kampaniją, kad sutartis būtų praplėsta be atidėliojimo taip, kad apimtų ir požeminius bandymus, ypatingai dėl to, kad mokslininkai sutinka, jog nereikalinga inspekcija vietoje.

(3) Griežtai priešintis plitimui nuklinių ginklų bile kokiame pavidale ar formoj.

(4) Padidinti spaudimą 17 valstybių nusiginklavimo komitetui Genevoje ir vyriausybėms, kurios atstovaujamos jame, kad imtųsi tolimesnių priemonių nusiginklavimui, o ypatingai dėl greitesnio progreso išdirbti planą dėl generalio ir visiško nusiginklavimo remiantis Tarybų Sąjungos ir Jungtinių Valstijų planais, kurie jo rankose.

(5) Reikalauti dalino nusiginklavimo, palengvinimo įsitempimo, suderinamai su nacionalinėmis aplinkybėmis. Į tai galėtų įeiti:

- (a) Priemonės prieš netikėtą užpuolimą.
- (b) Nepuolimo sutartys tarp Rytų ir Vakarų.
- (c) Užšaldymas ar sumažinimas militarinių biudžetų.
- (d) Tarptautinė sutartis uždraudimui nuklinių ginklų vartojimo, kaip kad buvo pasiūlyta Jungtinių Tautų generalinės asamblėjos rezoliucijoje, reikalaujančioj pasaulinės konvencijos tuo reikalu.
- (e) Išsprendimas Berlyno ir Vokietijos problemos.

(f) Normalizavimas santykių tarp Jungtinių Valstijų ir Kubos.

(g) Pilnas įvykdymas 1954 metų Genevos sutarties ryšium su Pietiniu Vietnamu ir Laosu.

(6) Svarbiausia, kad pasaulinis taikos judėjimas energingai kovotų už sudarymą laisvų nuo nuklinių ginklų ir atsi-rubežiavimo zonų Afrikoje, Europoje, Lotynų Amerikoje, Vidurryčiuose ir Pacifike. Reikalavimas tokių zonų nuolatos augo nuo pat 1950-tųjų. Dabar neatskiriama dalis kampanijos už nusiginklavimą, vedamos įvairių organizuotų taikos jėgų. Konkretūs pasiūlymai dėl sudarymo tokių zonų buvo pateikti valstybininkų ir vyriausybių visuose kontinentuose.

(7) Jokia nusiginklavimo politika nebus pilnai efektyvi, jeigu derybose ir susitarime nedalyvaus Kinijos Liaudies Respublika. Taigi, reikia padidinti pasaulinio taikos judėjimo veikimo, kad Kinijos Liaudies Respublika būtų priimta į Jungtines Tautas ir nusiginklavimo derybas.

Ant galo, galima pasakyti, galimybė pažangos linkui generalinio ir visiško nusiginklavimo, kurią mes dabar matome, yra vaisiai ilgų metų sunkios

kovos, kurią vedė taikos darbininkai, aukščiausio laipsnio pasiekusi Pasauliniame Kongrese už Generalinį Nusiginklavimą ir Taiką Maskvoje metai atgal, ir pavasarinėj kampanijoj už nusiginklavimą.

Apie Braziliją

Brazilija yra didžiausia šalis plotu ir žmonėmis Pietų Amerikoje. Ji turi virš 70 milijonų gyventojų. Užima pirmą vietą eksportavime bananų ir pupelių, antrą apelsinų ir kiaulienos, trečią kukurūzų, ketvirtą medvilnės, antrą po Kubos cukrinių nendrių, Kavos plantacijomis stovi pirmoj vietoj visame pasaulyje.

Dirbamos žemės platos sudaro tikta viena Brazilijos penktadalį. Dideli žemvaldžiai nežino, kiek turto jie turi, o milžiniška didžiama gyventojų kenčia skurdą ir badą. Kartais iškeliamas žemės reformos klausimas, bet didieji žemvaldžiai labai kovoja prieš žemės reformą. Pats ekonomijos ministras C. Fustado sako, kad tik žemės reforma galėtų pašalinti revoliucijos pavojų.

Macleans žurnale J. Schlanders aprašo savo įspūdžius Brazilijoje, kur jis lankėsi. Jis rašo apie šiaurinę Braziliją, kur gyvena 25 milijonai gyventojų. Darbininkai, rašo jis, dirba nuo aušros iki sutemos, 6 dienas savaitę, o gauna 5 centus už kavos svarą, kai savininkas gauna 35 centus.

Gyvenimo sąlygos esą tokios, kad pusė vaikų mirštą nesulaukę metų amžiaus. Žmonės maitinasi daugiausia sausais kukurūzais, juodom pupelėm. Kas dešimtas yra džiovininkas. 30 procentų turi kirminus. Jų uždarbiai per savaitę — 65 centai. Už tuos pinigus gali nupirkti 5 svarus pupų.

Gyventojai didžiumoje yra bemoksliai — 4 penktadaliai. Jie neturi teisės rinkimuose.

Tad nedvyvai, kad žmonių nepasitenkinimas auga.

A. X.

WASHINGTON. — Prezidentas Kennedys ir vėl ragino senatą užgerti Maskvos sutartį prieš nuklinius bandymus.

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausių STORAGE. Greitas patarnavimas.

20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrušis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

SIUNTINIAI LIETUVON

per

Kaufman's Woollens & Textiles

3997 St. Lawrenre Blvd., Montreal, P. Q., Tel. VI. 2-5319

Iš čia pasiūsite siuntinius savo artimiesiems

garantuotai, skubiai ir

URMO KAINOMIS

(30 - 40% žemiau rinkos kainų)

IMPORTUOJAME IŠ ANGLIJOS

geriausias angliškas vilnones medžiagas vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir suknelėms.

Turime didžiulį pasirinkimą viln., kašmiro ir šilk. skarelių

Ateikite ir įsitikinsite, kad čia perkant sutaupysite.

PRIIMAME UŽSAKYMUS

vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir paltams

CH. KAUFMANAS

Buv. Audinių fabriko Litex Kaune vedėjas

KALBAME TIKRAI LIETUVISKAI

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SĄJUNGA IR KITUS TARYBINIUS KRASTUS

Su malniuomu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VI. 4-4860
Montreal 2, P. Q., Canada

Mal

(Tę) Ilarija neturėmė apmaudas čios. Vyko kažk sprūdavo nuo vė jos kontrol ūkis jai kėlė ne spėdavo visur i ėjo į namus, o k kviečių parduot šų, nei kokio nieko be jos pradėti. Senis kiavo, bet ja v Ir vaikai su ja vadino ją mam tik Anselmą. T vo jai keista, i nepasitikėjo, Bet va toji En

Nuo to laiko pranyne ją iš s santykiai žyr Na, tegu ji n bet yra dalyk ma atleisti. Ir suomet būda kiausiu, paklus

Enkarna elg so nebuvo gali Ilarijai norėj pakalbėti su ja koku žodžiu.

gė jos, kaip an vo paš juos I taip pat pas j

Enkarna atrod keista. Pirmis veidas, toks ne Judus, kurie v davo kažko su įsižeidė ar nepa

na dabar šyps tum ką tik būt rytum jai nek

problemų, nei tartum būtų d čiai, nebūtų re ti apie karves

pievose. O kar iš šio, nei iš t

piai žvilgtelia motę arba bes

staiga su tokit i ją akis. Tiesa

Ilarija niekuor čiusi jos akių.

lios: tamsūs v mai tokie balt

gos ir juodos. kas Ilarijai da

no gražios aky tiesų, labai rū

kur tas Enka tas pasitikėjim

atrodė, kad ja jokie patarimai

kuo puikiausiai ri elgtis. Pamc

tydama, jautės jėgė ir nesiryč džiū prasitarti

graužė.

Ilarijai būtų ystai atvirą l Tačiau tai, kas žvilgsnyje, ai

pyktis nei kas Nepaisant nėsť jos figūra darė

L. LANDINESAS

Vertė M. Subatavičienė

Maksimo Judo Vaikai

Romanas apie Ispanijos Kaimą

(Tąsa)

Ilarija neturėjo ramybės, ją ėmė apmaudas ant savęs pačios. Vyko kažkas tokio, kas išsprūdavo nuo jos, kas nesidavė jos kontrolei. Ir visai ne ūkis jai kėlė nerimą. Čia ji suspėdavo visur ir žinodavo, kas ėjo į namus, o kas iš namų. Nei kviečių parduoti, nei pirkti trašų, nei kokio darbo imtis — nieko be jos nebuvo galima pradėti. Senis Judas viską rikiavo, bet ja visur pasitikėjo. Ir vaikai su ja skaitėsi. Visi jie vadino ją mama, visi, išskyrus tik Anselmą. Tačiau tas nebuvo jai keista, ir niekuo ji taip nepasitikėjo, kaip Anselmu. Bet va toji Enkarna.

Nuo to laiko, kai podukra pranygė iš namų, jų abiejų santykiai žymiai pablogėjo. Na, tegu ji nėsčia, nesveika, bet yra dalykų, kurių negalima atleisti. Ir dar toji, kuri visuomet būdavo pati nuolankiausia, paklusniausia.

Enkarna elgėsi keistai; iš viso nebuvo galima jos suprasti. Ilarijai norėjosi išsiaiškinti, pakalbėti su ja, persimesti nors kokių žodžių. Enkarna nevengė jos, kaip anksčiau, užsukdavo pas juos į namus. Ilarija taip pat pas ją užeidavo, bet Enkarna atrodė jai kažkokia keista. Pirmiausia, švytintis veidas, toks nepašaus į visus Judus, kurie visuomet atrodėdavo kažko susirūpinę, tartum įsiseidę ar nepasitikę. O Enkarna dabar šypsojosi taip, tarytum ką tik būtų ištekejusi, tarytum jai nebūtų buvę jokių problemų, nei ko galvą sukūti, tartum būtų dingę visi rūpesčiai, nebūtų reikėję nei plūšti apie karves, nei darbuotis pievose. O kartais, būdavo, nei iš šio, nei iš to, ji taip pašaipiai žvilgtelėdavo vogčiomis į pamotę arba besišnekučiuodama staiga su tokiu iššūkiu pakelia jį akis. Tiesą sakant, iki šiol Ilarija niekuomet nebuvo mačiusi jos akių. O jos buvo dailios: tamsūs vyzdžiai, o baltymai tokie balti, blakstienos ilgos ir juodos. Bet, po galais, kas Ilarijai darbo, kad kažkiek gražios akys. Jai rūpėjo, iš tiesų, labai rūpėjo sužinoti, iš kur tas Enkarnos išdidumas, tas pasitikėjimas savimi, kurie atrodė, kad jai nebereikalingi jokie patarimai, kad ji jaučiasi kuo puikiausiai ir žino, kaip turi elgtis. Pamotė, viša tai matydama, jautėsi pažeminta, bejėgė ir nesiryždavo nė vienu žodžiu prisitarti apie tai, kas ją graužė.

Ilarijai būtų buvę geriau išvysti atvirą Enkarnos pyktį. Tačiau tai, kas švietė Enkarnos žvilgsnyje, anaiplov nebuvo pyktis nei kas nors panašaus. Nepaisant nėštumo, nuo kurio jos figura darėsi vis biauresnė,

ji pati, rodės, kasdien ėjo jaunyn.

Ar tai tik sūnus, ir niekas daugiau? Ddžiaugiasi, kad turės sūnų? Ilarija įtarė, kad čia ne vien tas. Bet jinau niekam nė vienu žodžiu nenorėjo apie tai užsiminti. Artėjo gimdymas, o tada viskas savaime paaiškės. Feliksą ji buvo sutikusi porą — trejetą kartų, ir Feliksas žiūrėjo į ją šaipydamsis, tačiau jis nekėlė jai abejonių. Feliksas nebuvo iš Judų, jis tik vargšas piemuo, kurį ji papirkė, užmokėjo jam, ir viskas baigta. Tik viena jai kėlė baimę — tai jo liežuvis, šitais skurdžiais niekada negalima pasitikėti... Antra vertus, žmonėse jis beveik nebūdavo, ir Anhelė atrodė patenkinta. Ilarija visuomet jai šypsodavos, pasiteiraudavo apie mergaites. Ir Anhelė šnekučiuodavo su ja paprastai, kaip ir kuri nors kita, nieko neslėpdama ir jos nesišalindama.

O tuo tarpu tėvui Enkarna buvo labai lipšni. Judas pats pirmas ėmė su ja kitaip elgtis, netgi nesilaikydamos savo principo — su vaikais būti rūšiam ir nešnekiama, nes tai, jo nuomone, buvo vienintelis būdas gerai išauklėti vaikus.

O Enkarna, visai nesimeilindama ir nepataikaudama, rodos, netgi be jokio tikslo, atėdavo ir kalbėdavosi su seniu. Jai tarsi net patikdavo, kai tėvas slapčiomis apmesdavo lyg nerūpestingai jos apvalią figūrą — tuo pačiu greitu ir akytu žvilgsniu, kuriuo jis įkainodavo kviečius ar karves, kada pirkdavo turguje.

Vieną popietę, eidama iš Isidoros krautuvėlės, Enkarna susitiko tarpdury Ilariją. Ar tai nepastebėjusi, ar tyčia, bet Enkarna praėjo pro ją, neprataradama nė žodžio. Ir tuomet Ilarija, truputį užsikirsdama, jai šūktelėjo:

— Ei, klausyk!
Enkarna atsigrėžė.
— Tai jūs, motin?
Isidora, raukšlėtu veidu ir žvairomis traiškanotomis akimis, įtempė ausis.

— Kur tu taip skubi?
— Niekur neskubu. Nepastebėjau jūsų.

Ir ji pažvelgė į Ilariją savo aiškiomis, tyromis akimis. Bet ši netikėjo akių tyrumu.

— Namoi eini?
— Namoi. Paskui, vakarop, užsuksiu ten, pas jus. Jums ko nors reikia?

— Ne, ne, nieko.

Ir vėl Ilarija užsikirto ir pagalvojo: "Čia kažkas negerai. Anksčiau Enkarna visuomet pati ieškodavo progų su ja pasikalbėti".

— Na, tai sudie.
— Sudie, dukra.

Isidora, stovėdama už prekystalio, pajuto, kad čia kažkas ne taip. Bet ji irgi nieko nesuprato ir davė sau žodį viską sužinoti.

Ilarijos ambicija buvo baisesiausia ižeista. Visą popietę šitas trumpas susitikimas nedavė jai ramybės. O vėliau vakare, jau atsigulusi, ji tarė Maksimui:

— Šiandien po pietų aš sutikau Enkarną prie krautuvės.

Judas, jau miegistas, krenkstelėjo, duodamas suprasti, kad jis klausosi. Ilarija palaukė, gal jis ką pasakys.

— Iš tiesų nežinau, ko ji dar eina į gatvę, kai ir taip vos ant kojų laikosi.

Judas pagalvojo: "Bobų plepalai. Ir kas kam rūpi, eina ji ar neina, kad nori? Kažką svarbesnio tu man tuoj išklosi". Ir jis atsakė:

— Tiek to, ji pati geriau žino.

Ilarija tada jau prašneko tiesiai:

— Tikrai, čia yra ko rūpintis. Šitas Feliksas...

Judas atsisuko ir tingiai, bet tvirtai tarė:

— Ką nors girdėjai?

— Girdėti negirdėjau. Bet...

— Tu čia tuščiai nemalk. Manai, kad plepės?

— Nežinau, — pratarė Ilarija, mintyse ieškodama žodžių. — Vyrai, ir beveik visi, labai jau mėgsta pasigirti savo žygiams...

Maksimas kalbėjo visai ramiai:

— Aš irgi nė per nago juodumą netikiu. Šitas, man rodos, sąžiningas, bet kartais ir sąžiningiausias gali pribiauroti... Šnekos — apie visus šneka, o apie mus daugiau už kitus, nes mes turtingesni. Bet plepalai kaulų nelaužo. O jeigu peržengs ribas, tada mes jam parodysime, tada...
— Geriau visai šito nebūtų.
— Žinoma, geriau. Manau, kad to ir nereikės. Kaip tau atrodė, jei taip pasišaukus jį kurią dieną ir ką nors jam primetus?

— Jau duota jam dvi fanegos kviečių ir dvidešimt durų. (Ilarija namie buvo paėmusi dvidešimt durų, bet dešimtį sau pasilikė.) Telieta verčiau šitaip.

— Taip, tegu. Man rodos, tai tik tuščia baimė.

— Duok dieve, kad taip būtų. Bet Enkarna...

— O —
Atėjo laikas, kada Enkarna pasijuto tuoj gimdysianti. Ir nors Judai nebuvo linkę kreipti į save dėmesį, pusė kaimo sukilo ant kojų. Užeidavo ir išėdavo kaimynės, jos nunešė žinią Kikai, vienai iš seserų, gyvenančiai netoliese. Kika, savo ruožtu, puolėsi pasakyti naujieną Ilarijai.

Agapitas gulėjo lovoje. Pirmieji šalčiai jam atsiliepė, ir jau trečia diena jis persišaldęs negalavo. Senasis Kanučas, kuris iš pradžių mėgino ką nors padėti ir tiktai visur kliudė, pagaliau išsivare karves į laukus,

zakydamas: "Kas jau bus, to neišvengsi".

Tučiuojau atsirado pribuvėja, zakrastijono žmona — šlubčiojanti, raukšlėto veido senutė, apie kurią jos vyras sakydavo:

— Mano žmonos šlubumas toks ypatingas.

Ir jinau, jau žinodama, kuo tas baigsis, murmėdavo:

— Tylėk, kvaily. Manai, kad ir visam pasauliui smagūs tokie juokai, kaip tau.

Bet zakrastijonas tęsdavo, tarsi neišgirdęs:

— Toks ypatingas šlubumas. o visai nė nepastebi, kai manoji nevaikšto.

Be to, ji garsėjo kaip burtininkė.

Nors nei Judas, nei Kanučas nepasizymėjo per dideliu dosnumu, šis įvykis jai vis tik šį tą žadėjo: juk ne kasdien atsiranda pasaulyje šitokio ūkio įpėdinis, ir dar pirmagimis. Ir kažkaip savaime pribuvėjo ėmė šeimininkauti ir visus rikiuoti, bet taip sumaniai, palydėdama kiekvieną frazę švelniais žodžiais ir rūpindamasi neįžeisti abiejų šeimų begalinio jautrumo, kad atrodė, jog jinau visai čia ir nerikiuoja.

Atėjo senis Maksimas, žvilgtelėjo į dukrą, kuriai jau prasidėjo pirmieji skausmai, paskui užsuko pas žentą, kuris gulėjo savo kambaryje vienas, visų užmirštas. Juos aplankęs, jis atsisėdo prie ugnies. Paklausė, kur kūmas Visentė.

— Nusiginė karves, — tarė Kika, niekinamai mosteldama.

— Tegū sau, dukra, — su didinga ramybe prašneko senis, — kas nors turi ir tai padaryti.

Po kiek laiko buvo pašauktas gydytojas. Jis atėjo, apžiūrėjo ligonę, nusiplovė rankas, pasakė, kad viskas tvarkoje, ir išėjo.

Teta Mariana, pribuvėja, pasijuto ižeista, kad doktoras nesikreipė į ją, neišklausė jos aiškinimų, ir tik laukė progos, kuri netrukus ir pasitaikė, sviesti kandžią pastabą.

— Taigi, atėjo, rankas nusi-plovė, ir tiek tos naudos.

— Tylėk, motin, — tarė Judas iš lėto, — žinai juk, kokie tie senjorai.

Ilarija, kuri irgi viską tvarkė namuose, gerai sutarė su teta Mariana. Kiekvienai savų darbų užteko: viena prie gimdyvės, o kita — po namus. Kika tik laktė šen ir ten, pildydama jų paliepinus. Retkarčiais Enkarna aikteldavo, nors ir nelabai smarkiai:

— Oi, skauda!

Ilarija šnekėjosi su Agapitu. Ji nenorėjo per daug dažnai rodytis Enkarnos kambaryje. Pasigirdo riksmas, jau smar-kesnis.

— Oi, oi, oi! Dieve mano!

Agapitas pašoko iš lovos.

— Ką? Jau?

Bet Ilarija nuramino jį:

— Ne, ne. Sėdėk sau. Nėra

ke... Kai ateis laikas, pasakysim.

Bet gimdymas užtruko. Vėl buvo pranešta daktarui. Tasai

atėjo ir pasakė, kad tikrieji sąrėmiai dar neprasidėję. Maksimas Judas pasišaukė jį į virtuvę.

— Tvarkykitės, kaip norit, donai Enrikai. Darykit viską, kas reikia. Šitokiais atvejais...

— Būkit ramus. Manau, kad viskas bus gerai. Ir jeigu ko prireiktų, aš tuojau jums pasakysiu.

Judas pasikasė galvą:

— Jūs — visa viltis.

Teta Mariana, kuri viską girdėjo, prakošė: "Taigi mat, o pribuvėja, kad ją perkūnas trenktų".

Jau tarpdury daktarą sulaukė ir Ilarija.

— Donai Enrikai, darykite viską taip, lyg ji būtų jums sava. Negalėkite nieko. Ačiū dievui, šitokiems dalykams mes dar ištenkame. Ir jau žinosime, kaip jums asitlyginti.

Daktaras nužvelgė ją nuo galvos iki kojų ir geraširdiškų atleidumu jai pasakė:

— Nesirūpinkite.

Nors skausmai kankino Enkarną, tačiau ji jautėsi patenkinta, išdidi, patirdama tai daugiau kūnu, negu protu. Taip, bus sūnus, jis tuoj pasirodys, jis čia, jis — jos pačios. Jos ir Felikso. Šią akimirką ji atleido viską Ilarijai, atleido nevykėliui savo vyrui. Tik vieno jai trūko — tai jo, kad jis būtų čia, vis tiek kaip jis beatsiras-tų. Ji suprato, kad to negali būti, kad jam čia dabar nebūtų kas veikti, ir dar prie visų. Bet jai... kokia jai būtų laimė, kokia paguoda, jei galėtų įsitverti jo rankų, tų stiprių rankų, kurios, net iki skausmo svausčamos ją glėbyti, vis dėlto būdavo tokios švelnios! Jau prieš daugelį mėnesių, beveik pačioje nėštumo pradžioje, ji įsikalė į galvą, kad bus berniukas, sūnus. Tai buvo vienintelis būdas parodyti visišką savo pranašumą prieš tą kitą, prieš tikrąją, teisėtą žmoną, kuri tesugebėjo pagimdyti vien dukras. Užmerkėdavo akis ir matydavo jį, matydavo savo sūnų jau didelį ir staiga supainiodavo jį su Feliksu. Paskui ji vėl atsimerkdavo, vėl pajusdavo skausmus ir, sukandusi dantis, tik deiuodavo:

— Oi, bėda man!

Pribuvėja čia įeidavo, čia išeidavo, statė dubenis su šiltu vandeniu, kurio pripildavo iš didžiulio katilo, kabančio ant grandinės virtuvėje. dėliojo iš vienos vietos į kitą kūdikio baltinėlius, tuos mažus daiktėlius, kuriuos Enkarna pati buvo pasiuvusi, ir, nežinodama, kaip guosti ją, tiktai kartojo:

— Nustok, dukra. Viskas bus gerai, va pamatysi.

(Bus daugiau)

●Valstybinio socialinio draudimo biudžetas 1963 metais palyginus su 1959 metais padidėjo 52 procentais.

●Respublikos įmonėse veikia 176 visuomeniniai konstruktorių biurai, 193 ekonominės analizės biurai, 201 techninės informacijos biurai.

taikos darbi-
o laipsnio pa-
me Kongrese
siginklavimā
metai atgal,
ampanijoj už

žiausia šalis
Pietų Ameri-
70 milijonų
pirmą vietą
anų ir pupe-
ir kiauлие-
žų, ketvirtą
Kubos cuk-
vos plantaci-
vietoj visa-

platos suda-
zilijos penk-
aldžiai neži-
turi, o milži-
ventojų ken-
Kartais iš-
ormos klau-
žemvaldžiai
žemės refor-
os ministras
kad tik žes-
tų pašalinti

J. Schlan-
ispūdžius
ankėsi. Jis
Brazilija,
onai gyven-
ašo jis, dir-
sutemos, 6
auna 5 cen-
kai savinin-
s.
esą tokios,
štą nesulau-
monės mai-
usais kuku-
elėm. Kas
ininkas. 30
nus. Jų už-
— 65 cen-
s gali nu-
t.
umoje yra
entkadaliai.
kimuose.
žmonių ne-

A. X.
— Prezi-
vėl ragino
vos sutartį
dymus.

NGA
MAISTO,
ntimą
jų pas
žiausia ir
no firma
4-4860

Pranešimai

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Toronto kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, rugsėjo 19, 7.30 val. vakare, 160 Claremont St.

Visi nariai ir nenariai kviečiami atsilankyti.

Kuopos valdyba

Torontiečių Kronika

"Išvalė" Kotedžius

Draugų Daugėlių ir Džerzekų kotedžius prie Simcoe ežero vagys gerokai "apvalė", išsinešdami patalynes, šautuvus ir kitus vertingus daiktus.

Apylinkė gerokai apgventa, tačiau vagys prisitaikė.

Rep.

Mirus Jonui Paliuliui

Praėjusią savaitę antradienį buvo palaidotas Jonas Paliulis, turėjęs biznį Hawk Junction, Ont. Jis mirė sulaukęs 54 metų amžiaus. Gimė balandžio 9, 1909 m., Biržų apskrityje, Daujėnų valst., Dumblinėlių k.

Kadangi gana plačiai jis buvo žinomas Toronte ir kitose Ontarijos lietuvių kolonijose,

Stogų Dengėjai

Dengiame plokščius ir visokius kitokius stogus. Darbas garantuotas.

Square Deal Roofing
Telef. 533-0996, Toronto

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W. TORONTO

Specializuojamės Priėmimo Gėlių Vestuvėms, Laidotuovėms ir Kitiems Reikalams.

Telefonas EM. 6-4183

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westoniečio K. Doveikos žentas)

Torontiečių patogumui, mūsų blicų medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

tai gal būtų neetiška nieko neparašyti apie jį.

Vėlionis buvo labai veiklus katalikų tarpe po atvykimo į Kanadą. Jis net suorganizavęs šv. Jono statulos įsigijimą. Jaunesnėse dienose buvo labai atkaklus katalikas ir veiklus katalikų organizacijose. Vėliau jis atšalo ir nebeprisavo tikėjimo ir organizacijų. Pradžioje gerti, dažnai nežinodamas kada sustoti. Buvo pasklidę gandai, kad jis padeda policijai.

Vėlesniu laiku jis metėsi į biznį. Jis taipgi pakrypo į kairę. Atvykęs į Torontą, visuomet aplankydavo senųjų lietuvių parengimus, jeigu būdavo. Prenumeravo Liaudies Balsą ir sau ir Lietuvon. Prie kiekvienos progos paremdavo Liaudies Balsą finansiniai. Atėjęs į salę pasakė, kad jam smagiausia tarp progresyvių lietuvių. Dar pernai rudenį jis buvo LB parengime ir džiaugėsi galėdamas dalyvauti.

Kaip žinia, jis buvo ir taikos teisėjas Hawk Junction. Apie tai neturiu platesnių žinių. Kokios ten jo pareigos buvo tokiame nuošaliame kampelyje.

Tėviškės Žiburiai, rašydami apie jį, pažymi, kad kurį laiką buvo patekęs į dvasinę krizę. Kas per krizę, nepasakoma. Matomai "krizė" laiko jo pakairėjimą. Laikraštis sako, kad vėliau atsitaikė. Kaip jis atsitaikė, tur būt nei TŽ nežino. Greičiausiai jį "atitaisė" gimnės jam mirus. Dažnai taip būna. Jie padaro iš didelio bedievio didelį kataliką. Bet jis ir nebuvo koks kairietis ar bedievis. Atrodo, kad idėjiniai jis buvo nenusistovėjęs. Jis nepriklausė pažangesnėse organizacijose. Bet sakė, kad jis labai myli Liaudies Balsą. Ir jis jį prenumravo iki mirties.

Kaip jis gyveno, kam jis tikėjo, buvo jo reikalas. Gaila

tik to, kad dar jaunas mirė. Lai būna jam Kanados žemelė lengva.

J.

Mirė Jonas Tunyla

Iš Skotijos gavome pranešimą, kad ten rugpjūčio 27 d. mirė nuoširdus Liaudies Balsas tartininkas ir rėmėjas Jonas Tunyla (Tonielis).

Su J. Tunyla asmeniškai neteko niekad susitikti, bet per keliolika metų susirašinėjant su juo laiškais teko pažinti jį kaip gerą draugą, nuoširdų pažangios spaudos platintoją ir didžiai atsidavusį darbininkų klasės reikalų ir taikos gynimui veikėją. Nors pastaraisiais keliolika metų amžiumi buvo ne jaunas, bet veikla ir klasiniu atsidavimu pralenkė daugelį ir žymiai už jį jaunesnių veikėjų.

Jis mirė įžengęs į 82-ruosius savo amžiaus metus. Tik kelios dienos prieš mirtį jis laiške rašė ir reikė susirūpinimą, kad jo sveikatai pašlijus jis laikinai nepajėgias tartininkauti dėl Liaudies Balsas ir reikė didelį susirūpinimą tolimesniu LB išlaikymu. Netenka abejoti, kad velionį J. Tunylą pažinojusieji Glasgow ir Bellshill apylinkių pažangūs lietuviai neleis nu-trūkti draugo J. Tunylos kilniam tėtą tartininkavimą dėl Liaudies Balsas.

Apie velionies kilmę ir jo nuveiktus darbus, tikiu, parašys arčiau jį pažinojusieji tautiečiai. O šiuo tarpu su liūdėsiu širdyje tenka tarti: — Lai būna amžinas atminimas Tau pri-glaustam amžinam poilsiui vienoj iš naujausių Skotijos krematorijų The Linn Crematorium.

K. K.

Sukėlė Riaušes

NEW YORK. — Čia studentai, kurie lankėsi Kuboj, norėjo plačiau papasakoti publikai apie savo patyrimus Kuboje, bet Kubos priešai sukėlė didelį triukšmą prieš tai.

Prie kubiečių prisidėjo ir kitų šalių dipukai.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pri-taiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
263 College Street
WA. 2-6112, WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

LIETUVOS SPAUSDINIAI

"Liaudies Balsas" raštinėje galima gauti Tarybų Lietuvoje išleidžiamų laikraščių ir žurnalų.

Dienraštis "TIESA"

Tris kartus į savaitę išleidžiamas "SPORTAS"

Du kart į savaitę išleidžiamas "LIETUVOS PIONIERIUS"

Savaitraštis "LITERATŪRA IR MENAS"

DVISAVAITINIS žurnalas "SVYTURYS"

Mėnesiniai žurnalai: "TARYBINĖ MOTERIS", "MOKSLAS IR GYVENIMAS" ir "MŪSŲ SODAI".

Laikraščių kainos po 5 c., o žurnalų po 25 c. egzempliorius.

Priimame užsakymus ir paštu. Prisiuntus mokėstį apmokame persiuntimą. Mažesnius užsakymus galite prisiųsti ir kanadiškais pašto ženklais.

Taipgi priimame ir naujas bei atnaujintas metines prenumeratas virš vardintų laikraščių ir žurnalų.

Metinių prenumeratų kainos: "Tiesos" — \$5.00; "Sporto" — \$4.00; "Lietuvos Pionierius" — \$1.50; "Literatūra ir Menas" — \$2.00; "Švyturys" — \$4.50; "Mokslas ir Gyvenimas" — \$3.00; "Tarybinė Moteris" — \$2.00; "Mūsų Sodai" — \$4.00.

Prenumeratos priimamos tik 1964 m. ir turi būti užsisakyta ne vėliau kaip spalio mėnesį šiais metais, kad gavus nuo pradžios 1964 metų.

Užsakymus siųskite su Money orderiais adresu:

Liaudies Balsas, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont. Canada.

SANTIAGO. — Rezignavo bus išrištas ginčas tarp samdytojų ir darbininkų.

ABERDEEN. — Romos katalikų vyskupas Francis Walsh rezignavo iš vyskupo pareigų, kadangi popiežius įsakė jam atstatyti savo tarnaitę Mrs. Ruby McKenzie, divorsuotą pastoriaus žmoną.

Pataisa numato duoti paskolą streikuojantiems darbininkams sumoje \$2,500,000, kol

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Sviežias maistas. Geras pasirinkimas įvairių lietuviškų valgių. Turime kambarių apsigalvoti.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: LI. 4-6917

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą

Atliekam Kitus Plumberio Darbus

Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Laikrodininkas

F. Bochulis

71 Beaty Ave. — Toronto — Tel. LE. 3-5116

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus

Darbas Garantuotas

Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šilūbinius žiedus ir kt.